

Nota Reserves en Voorzieningen 2013-2016

Gemeente Westerveld

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Aanleiding	3
Leeswijzer	3
Hoofdstuk 1 Beleid ten aanzien van de reserves	4
Soorten reserves	4
Functies van reserves	4
Instellen en opheffing reserves	5
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	5
Reserves en rente	5
Overzicht huidige reserves	6
Hoofdstuk 2 Beleid ten aanzien van voorzieningen	7
Soorten voorzieningen	7
Functies van voorzieningen	7
Instellen en opheffen van voorzieningen	7
Toevoegingen en toepassingen voorzieningen	8
Voorzieningen en rente	8
Overzicht huidige voorzieningen	9
Hoofdstuk 3 Verschil tussen een bestemmingsreserve en voorzieningen	9
Vaststelling	9
Bijlage 1 Toelichting op de huidige reserves	10
Bijlage 2 Toelichting op de huidige voorzieningen	19

Inleiding

Aanleiding

Hierbij bieden wij u de geactualiseerde nota reserves en voorzieningen 2013-2016 aan. Met deze nota willen we inzicht geven in de reserves en voorzieningen die aanwezig zijn bij de gemeente Westerveld en in het beleid dat wordt gevolgd ten aanzien van de reserves en voorzieningen. In de financiële verordening van de gemeente is in artikel 7 vastgelegd dat het college iedere vier jaar een nota reserves en voorzieningen aanbiedt aan de raad. Deze nota vervangt de “Nota reserves en voorzieningen & risico-inventarisatie/weerstandsvermogen 2008”. Over de risico-inventarisatie en weerstandsvermogen bent u in 2011 reeds geïnformeerd, vandaar dat dit onderdeel niet in deze nota is meegenomen.

Leeswijzer

Deze nota start in hoofdstuk 1 met het beleid ten aanzien van de reserves en in hoofdstuk 2 wordt het beleid ten aanzien van de voorzieningen toegelicht. Hoofdstuk 3 bevat een overzicht van de belangrijkste verschillen tussen reserves en voorzieningen.

In bijlage 1 worden alle huidige reserves beschreven en in bijlage 2 alle huidige voorzieningen.

Hoofdstuk 1 Beleid ten aanzien van de reserves

Soorten reserves

Reserves worden gevormd door bestemming van het resultaat, zijn vrij besteedbaar en behoren tot het eigen vermogen. Het Besluit Begroten en Verantwoorden (verder BBV) kent twee soorten reserves, te weten de algemene reserve en de bestemmingsreserve. Samen vormen deze twee reserves het eigen vermogen.

Algemene reserve

De algemene, ook wel vrije reserve genoemd, is een reserve waaraan door de gemeenteraad geen bestemming is gegeven. Gevolg hiervan is dat deze reserve in beginsel vrij besteedbaar is.

Bestemmingsreserve

De bestemmingsreserve is een reserve waaraan door de gemeenteraad een bepaalde bestemming gegeven is. De gemeenteraad is vervolgens ook bevoegd deze bestemming te wijzigen. De bestemmingsreserves kunnen worden gesplitst in egalisereserves en overige bestemmingsreserves. Een egalisereserve kan worden ingesteld om een gelijkmatige tariefontwikkeling te bereiken.

Functies van reserves

Reserves kunnen de volgende functie (betekenis) hebben voor de gemeente:

1. **Financieringsfunctie:** van belang is hierbij de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido). Deze wet beoogt een solide financieringswijze van de decentrale overheden te bevorderen en schommelingen van rentelasten zo veel mogelijk te beperken. De financiering van kapitaalgoederen kan geschieden door het gebruiken van de reserves en voorzieningen (interne financiering).
2. **Bestedingsfunctie:** hierbij gaat het om middelen die worden gebruikt om de realisering van activa/projecten mogelijk te maken. In deze gevallen wordt het gereserveerde bedrag gebruikt voor de dekking (van de kapitaallasten) van investeringsuitgaven.
3. **Bufferfunctie:** dit is de belangrijkste functie van het eigen vermogen. Met name de algemene reserve dient als bufferfunctie voor het opvangen van eventuele onvoorziene uitgaven (incidenteel) waarmee in de planning geen rekening is gehouden en die noodzakelijkerwijs dienen plaats te vinden. Hierbij kan worden gedacht aan:
 - Financiële risico's waarvoor geen bestemmingsreserve of voorzieningen zijn gevormd, of waarvoor in de begroting geen financiële middelen zijn gereserveerd, omdat er nog geen betrouwbaar bedrag van het risico te maken is.
 - Het opvangen van eventuele jaarrekeningtekorten
 - Het opvangen van een (deel van een) eventueel begrotingstekort

Voor de bepaling van de omvang van de hierboven genoemde risico's bestaan geen landelijke richtlijnen. Voor de berekening van de minimale hoogte van de buffer worden in de praktijk diverse criteria gehanteerd. Voorbeelden hiervan zijn een bedrag per inwoner, een percentage van de algemene uitkering of een percentage van de totale gemeentelijke exploitatie.

Doordat er geen echte richtlijnen zijn gaan gemeenten verschillend om met de bepaling van de minimale omvang van de algemene reserve. In 2011 heeft de raad op basis van een uitgevoerde risico-inventarisatie en de daaruit voortvloeiende berekende benodigde weerstandscapaciteit (het minimaal benodigde weerstandsvermogen) vastgesteld. Dit bedrag is apart weergegeven in de algemene reserve.

4. **Inkomensfunctie:** door de reserves te gebruiken voor de financiering wordt minder rente aan geldgevers betaald voor vreemd vermogen.
5. **Egalisatiefunctie:** hiermee wordt het mogelijk gemaakt om ongewenste schommelingen (pieken en dalen) in de tarieven en het resultaat te voorkomen. Er ontstaat zodoende een regelmatige verdeling over de jaren heen.

Instellen en opheffing reserves

Om een duidelijke en inzichtelijke indeling van de reserves te behouden dient het aantal reserves beperkt te blijven tot het hoogst noodzakelijke. Indien de noodzaak zich voordoet een nieuwe bestemmingsreserve in te stellen, gebeurt dit (op voorstel van het college) bij besluit van de gemeenteraad. Tot het vormen van bestemmingsreserves wordt overgegaan als:

- Schommelingen worden voorzien bij aan burgers of derden te berekenen tarieven
- Een meerjarige inzet van extra middelen gewenst is om schommelingen in bepaalde uitgaven te minimaliseren
- Dekking voor toekomstige investeringen

Bij de vorming van bestemmingsreserves wordt de gewenste omvang daarvan in beginsel vooraf bepaald, met waar nodig een noodzakelijk minimum en een gewenst maximum. Ook wordt een bestedingsplan opgesteld. Dit plan wordt periodiek geactualiseerd.

De raad besluit tot opheffing van een bestemmingsreserve als een beoogd doel niet meer aanwezig is. Het uitgangspunt hierbij is dat dit geschiedt bij de vaststelling van de jaarrekening. Bij bestemming van het resultaat van de jaarrekening vindt de daadwerkelijke vorming, mutatie dan wel opheffing plaats.

In het verleden heeft de raad aangegeven het aantal reserves tot een minimum te beperken. Met dit verzoek wordt rekening gehouden bij het actualiseren van deze nota en de aanvraag voor het instellen of opheffen van reserves.

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

In de begroting wordt getracht een zo reëel mogelijk beeld te geven van de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves in een bepaald jaar. Toevoeging en aanwending van reserves kan alleen aan de hand van een besluit van de gemeenteraad. Deze besluiten van de raad worden opgenomen in het onderdeel resultaatbestemming van de begroting of de jaarrekening. Daarnaast is het mogelijk dat bij de vaststelling van bijvoorbeeld een beleidsnota een toevoeging of onttrekking wordt gedaan aan een reserve. Dit besluit wordt dan verwerkt in de begroting en de jaarrekening. Het is niet mogelijk om uitgaven of inkomsten rechtstreeks op een reserve te boeken. De verwerking van een onttrekking uit de reserve is als volgt. De boeking van de last vindt plaats in de exploitatierekening, hierdoor daalt het resultaat. Dit resultaat wordt dan deels gedekt door een onttrekking uit een reserve, waarna het geen invloed heeft op het resultaat na bestemming.

Reserves kunnen uitsluitend worden gevormd en aangewend in het kader van de resultaatbestemming. Dit kan als volgt worden weergegeven:

	Omschrijving
Totaal baten en lasten programma's	
Totaal algemene dekkingsmiddelen	
Saldo van baten en lasten exclusief reservemutaties	Resultaat voor bestemming
Toevoegen aan reserves	
Onttrekking aan reserves	
Saldo baten en lasten inclusief reservemutaties	Resultaat na bestemming

Reserves en rente

Door het vormen van reserves wordt vermogen afgezonderd. De reserves en voorzieningen worden gerekend tot de eigen financieringsmiddelen en beperken dus de noodzaak tot financiering via rentedragend (vreemd) vermogen. Door deze reserves te gebruiken als intern financieringsmiddel wordt rente bespaard, die anders betaald had moeten worden voor het aantrekken van vreemd vermogen (leningen). Omdat aan alle investeringen rente wordt toegerekend, komt deze bespaarde rente (over de reserves en voorzieningen) feitelijk beschikbaar. Over het totale vermogen (eigen en vreemd vermogen) wordt dus rente berekend.

Voor wat betreft de rente over de "eigen financieringsmiddelen" bestaat in principe de keus:

- deze rente toe te voegen aan de reserves, of
- deze rente ten gunste te laten komen aan de exploitatie (de rekening van baten en lasten)

Als de rente ten gunste van de exploitatie gebracht wordt ontstaat er een dekkingsprobleem op het moment dat de reserve wordt besteed voor het doel, waarvoor zij was gevormd. Dit is geen probleem mits de besteding gepland is en er rekening mee gehouden wordt in de begroting. Op deze wijze is het dekkingsprobleem inzichtelijk en kan er op een andere wijze dekking worden gevonden. Dus wanneer een spontane "greep" uit de reserves wordt gedaan, kost dit niet alleen de reserve, maar ook de rente die we toerekenen aan deze reserve.

Binnen het college is gesproken over de mogelijkheid om aan bijvoorbeeld het vrije deel van de algemene reserve geen rente toe te rekenen. Op dit moment is dat financieel niet mogelijk. Wanneer deze financiële ruimte zich wel voordoet zal hier een heroverweging plaatsvinden.

Voor het rentepercentage is aansluiting gezocht bij de rente op de langlopende leningen. Binnen onze gemeente wordt gebruik gemaakt van één percentage dat jaarlijks bij het opstellen van de Perspectiefnota wordt vastgesteld. In de Perspectiefnota 2012 is het percentage op 5% gebleven. Dit rentepercentage wordt ook gebruikt bij het toerekenen van rente over de activa.

Overzicht huidige reserves

Hierna volgt een overzicht van de reserves zoals deze zijn opgenomen in de jaarrekening over het boekjaar 2011 en geeft dus de stand weer per 31 december 2011.

(bedragen x € 1.000)

RESERVES	Saldo 31-12-2011
Algemene reserve	
Algemene reserve – vrij deel	4.945
Algemene reserve – bufferdeel	4.950
Algemene reserve – rekeningsaldo 2011	453
Totaal algemene reserve	10.348
Bestemmingsreserves	
Overhevelingsreserve budgetten	2.103
Betonwand zwembad De Kerkvlekken	36
Bouw gemeentehuis	9.495
BTW-compensatiefonds oude activa	269
Multifunctionele accommodatie Havelte (MFA)	1.725
Inrichting MFA Havelte	77
Co-financiering Fonds	40
Onderwijsachterstanden	37
Verplichtingen voormalig personeel	507
Riolering (egalisereserve)	2.988
Verzelfstandiging OPO Westerveld	180
Huishoudelijk afval (egalisereserve)	362
Eenmalige afschrijvingen	620
Licht- en Duisternisplan	1.343
Project dorpshuizen	985
Totaal bestemmingsreserves	20.767
Totaal reserves	31.115

Bron: jaarverslag en jaarrekening 2011

In elke jaarrekening en begroting wordt in de bijlagen een overzicht opgenomen over het verloop van de reserves. Voor de jaarrekening betreft dit de werkelijke mutaties en voor de begroting de verwachte mutaties.

Hoofdstuk 2 Beleid ten aanzien van voorzieningen

Soorten voorzieningen

Voorzieningen zijn, in tegenstelling tot reserves, onderdeel van het vreemd vermogen. Voorzieningen worden gevormd voor lasten die in de toekomst te verwachten zijn en waarvan de omvang nog niet bekend is, maar wel redelijkerwijs is in te schatten. Voorzieningen vloeien voort uit het voorzichtigheidsprincipe en worden voor een bepaald doel gevormd.

De gemeente kent de volgende voorzieningen:

- voorzieningen voor bestaande risico's
- voorzieningen voor egalisatie van onderhoudskosten

Doel van het treffen van voorzieningen is dat de gemeente in de toekomst kan voldoen aan de financiële verplichtingen en dat duidelijk is wat voor invloed dat heeft op de financiële positie van de gemeente. Voorzieningen worden aan de passivakant van de balans weergegeven. Voorzieningen worden –limitatief- gevormd wegens:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten (BBV 44.1A)
- op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten (BBV 44.1B)
- kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren (BBV 44.1C)
- van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren (BBV 44.2/49A)

Functies van voorzieningen

De verplichtingenfunctie heeft betrekking op voorzieningen. Een voorziening heeft een karakter van een verplichting die de gemeente is aangegaan en waarvoor de benodigde middelen beschikbaar moeten zijn. Verder zijn de functies van een voorziening gelijk aan die van een reserve, maar krijgen door het verplichtende karakter (een voorziening is immers een schuld) een andere invulling voor de buffer- en dekkingsfunctie. Een eenmaal gevormde voorziening is namelijk niet meer vrij aanwendbaar.

Instellen en opheffen van voorzieningen

Om een duidelijke en inzichtelijke indeling van de voorzieningen te behouden dient het aantal voorzieningen beperkt te blijven tot het hoogst noodzakelijke. Voorzieningen dienen te worden gevormd als er sprake is van een redelijkerwijs te kwantificeren verplichting of risico, die zijn oorsprong heeft gevonden in het verleden, maar waarvoor in de toekomst uitgaven moeten worden gedaan. Voorzieningen worden gevormd ten laste van de begroting of rekening van het lopende jaar en de noodzakelijke omvang wordt vooraf bepaald. Bij het vormen van een voorziening ter egalisatie van de kosten dient dit altijd te gebeuren in samenhang met een door de raad goedgekeurd beheerplan.

Het budgetrecht ligt bij de raad, dus het instellen van een voorziening gebeurt bij besluit van de gemeenteraad. In het raadsbesluit dienen in ieder geval de volgende bestanddelen opgenomen te worden: het doel, de budgethouder, de voeding (hoe krijgt de voorziening zijn geld), de maximale hoogte, de maximale duur en het verloop van de toevoegen c.q. de onttrekkingen. Een voorziening wordt opgeheven als de uitgangspunten voor de vorming van deze voorziening niet meer van toepassing zijn; ook hierover wordt door de raad besloten.

Toevoegingen en toepassingen voorzieningen

Een voorziening moet de omvang hebben van de betreffende verplichting of het risico. De voeding van de voorziening vindt plaats via de exploitatie en vereist een besluit van de gemeenteraad. Deze besluiten worden meestal genomen bij de vaststelling van de begroting en worden opgenomen onder het betreffende programma.

Onttrekkingen aan de voorziening geschieden in principe rechtstreeks ten laste van de voorziening. Bevoegdheid tot het doen van uitgaven ten laste van voorzieningen ligt bij het college, aangezien realisatie van voorsz. uitgaven uitvoering van bestaand beleid betreft. Het college legt hierover uiteraard wel verantwoording af in het jaarverslag. Het daadwerkelijk gebruik maken van de voorziening kan alleen voor uitgaven die binnen het onderliggende plan of risico vallen. Uitgaven moeten in die zin ook inzichtelijk zijn en de accountant toetst dit bij de controle van de jaarrekening. Voor de egalisatievoorziening lopen de boekingen niet direct rechtstreeks uit de voorziening. Om zicht te houden op de uitgaven per programma (en deze voorzieningen lopen vaak over meerdere programma's) worden de uitgaven in het kader van deze voorziening in eerste instantie op het betreffende programma geboekt. Bij de jaarverwerking worden deze kosten gedekt door een onttrekking uit de voorziening, hiermee komen de lasten indirect wel ten laste van de voorziening.

Mocht blijken dat een voorziening te hoog is dan valt het teveel aan middelen vrij ten gunste van het resultaat. Mochten de onderliggende risico's of plannen te laag zijn ingeschat dan moet de voorziening direct op niveau worden gebracht. Een voorziening mag nooit negatief worden. Natuurlijk wordt de gemeenteraad van een hogere toevoeging dan begroot zo spoedig mogelijk op de hoogte gebracht.

Voorzieningen en rente

Door het vormen van een voorziening wordt vermogen afgezonderd. De reserves en voorzieningen worden gerekend tot de eigen financieringsmiddelen en beperken dus de noodzaak tot financiering via rentedragend (vreemd) vermogen. Door deze voorziening te gebruiken als intern financieringsmiddel wordt rente bespaard, die anders betaald had moeten worden voor het aantrekken van vreemd vermogen (leningen). Omdat aan alle investeringen rente wordt toegerekend, komt deze bespaarde rente (over de reserves en voorzieningen) feitelijk beschikbaar. Over het totale vermogen (eigen en vreemd vermogen) wordt dus rente berekend.

Voor reserves is er een keuze om de bespaarde rente toe te voegen aan de reserve of deze ten gunste van de exploitatie te laten komen. Voor voorzieningen bestaat deze keuze niet, de rente mag niet worden toegevoegd aan de voorziening, maar komt altijd ten gunste van de exploitatie. Alleen voor voorzieningen die zijn berekend tegen contante waarde, mag wel rente worden toegevoegd. Binnen onze gemeente kennen wij deze voorzieningen niet.

Overzicht huidige voorzieningen

(bedragen x € 1.000)

VOORZIENINGEN	Saldo per 31-12-2011
Voor bestaande risico's	
Grondexploitatie	
Bedrijventerrein De Wringen, Dieverbrug	385
Voormalig zwembadterrein, Diever	735
Bedrijventerrein Meenteweg, Havelte	479
Vledder Noord fase 1	149
Vledder Noord fase 2+3	467
Vledder Noord overige gronden	107
Zorgvlied Noord Oost II	46
Overige voorzieningen voor bestaande risico's	
Overschrijdingsuitkering onderwijs	0
Voor egalisatie van onderhoudskosten	
Meerjarenonderhoud gebouwen	1.007
Groot onderhoud wegen	6.933
Totaal voorzieningen	10.308

Bron: jaarverslag en jaarrekening 2011

In elke jaarrekening en begroting wordt in de bijlagen een overzicht opgenomen over het verloop van de reserves. Voor de jaarrekening betreft dit de werkelijke mutaties en voor de begroting de verwachte mutaties.

Hoofdstuk 3 Verschil tussen een bestemmingsreserve en voorzieningen

Een bestemmingsreserve maakt onderdeel uit van het eigen vermogen en wordt ingesteld door een besluit van de gemeenteraad. Een voorziening maakt onderdeel uit van het vreemd vermogen en is gevormd door het nemen van een last, dit natuurlijk ook na een besluit van de raad om deze voorziening in te stellen. Een bestemmingsreserve is vrij besteedbaar, in tegenstelling tot een voorziening.

Het BBV legt het onderscheid tussen (bestemmings)reserves en voorziening bij de mogelijkheid dat de raad de bestemming kan wijzigen. Zolang de bestemming veranderd kan worden, is er sprake van een (bestemmings)reserve; zodra dit niet meer kan, is er sprake van een voorziening.

In onderstaande tabel worden de belangrijkste verschillen tussen reserves en voorzieningen herhaald.

	Reserve	Voorziening
Onderdeel van	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
Wijziging bestemming	Mogelijk	Niet mogelijk
Aanwending vrij	Ja, mits	Alleen voor betreffend doel
Opbouw (dotatie)	Resultaatbestemming	Ten laste van exploitatie
Onttrekking (aanwending)	Resultaatbestemming	Ten gunste van exploitatie

Vaststelling

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Westerveld op 29 januari 2013.

de voorzitter,

de griffier,

H. Jager

I. Middelkamp

Bijlage 1 Toelichting op de huidige reserves

Algemene reserve vrij deel (incl. rekeningsaldo)	
Stand per 31-12-2010	€ 4.466.390
Stand per 31-12-2011	€ 5.397.931
Portefeuillehouder	K.H. Smidt
Doelstelling en reden bestaan op dit moment	Weerstandcapaciteit met een inkomensfunctie. Deze reserve ontstaat door overschotten en tekorten in de exploitatie, welke niet in de resultaatbestemming specifiek worden bestemd.
Datum raadsbesluit	1-1-1998
Soort reserve	Algemene reserve
Functie reserve	Inkomens-, financierings- en bufferfunctie
Benodigd saldo	Niet van toepassing
Dotatie/voeding	Positieve resultaten uit exploitatie en omvangrijke incidentele ontvangsten
Onttrekking/aanwending	Negatieve resultaten uit exploitatie en omvangrijke incidentele kosten.
Rentesystematiek	Ten gunste van baten en lasten, vast percentage met de mogelijkheid om aan deze reserve geen rente toe te rekenen wanneer de financiële mogelijkheid zich voordoet.
Bijzonderheden	Niet van toepassing
Voorstel	Niet van toepassing

Algemene reserve bufferdeel/Reserve weerstandsvermogen	
Stand per 31-12-2010	€ 16.100.000
Stand per 31-12-2011	€ 4.950.000
Portefeuillehouder	K.H. Smidt
Doelstelling en reden bestaan op dit moment	Aanhouden van een vermogen in het kader van het opvangen van niet voorziene risico's
Datum raadsbesluit	20 december 2011
Soort reserve	Algemene reserve
Functie reserve	Bufferfunctie
Benodigd saldo	€ 4.950.000
Dotatie/voeding	Vrij deel algemene reserve
Onttrekking/aanwending	Vrij deel algemene reserve
Rentesystematiek	Ten gunste van baten en lasten, vast percentage
Bijzonderheden	In het raadsbesluit van 20 december 2011 is een risico-inventarisatie besproken en op basis hiervan is besloten dat het bedrag dat moet worden aangehouden als weerstandsvermogen € 4.950.000 moet zijn. In het verleden werd dit vermogen bepaald op 4% van de omzet, nu is het bepaald op basis van een risico-inventarisatie. De dekking is gesteld op 80% van het mogelijke risico's. Periodiek zal een update van de risico-inventarisatie plaatsvinden. Daarnaast was in het verleden de achterstand voor het onderhoud van de wegen meegenomen in het weerstandsvermogen. Voor het groot onderhoud van de wegen is in 2011 een voorziening gevormd ten laste van dit weerstandsvermogen.
Voorstel	Naam van de reserve wijzigen in Reserve Weerstandsvermogen

Algemene reserve/egalisereserve rekeningsaldo	
Stand per 31-12-2010	€ 0
Stand per 31-12-2011	€ 0
Portefeuillehouder	K. Smidt
Doelstelling en reden bestaan op dit moment	Bij de begrotingsbehandeling van 7 en 8 november 2012 is een voorstel gedaan tot het invoeren van deze reserve. Deze reserve dient voor het egaliseren van de resultaten vanaf 2012. De fluctuatie in de verwachte rekeningsaldi kan hiermee worden gedekt.
Datum raadsbesluit	8 november 2012
Soort reserve	Algemene reserve
Functie reserve	Egalisatiefunctie
Benodigd saldo	Toereikend voor de dekking van de begrotingstekorten
Dotatie/voeding	Overtollige niet bestemde rekeningsaldi
Onttrekking/aanwending	Tekort op niet bestemde rekeningsaldi
Rentesystematiek	Ten gunste van baten en lasten, vast percentage
Bijzonderheden	Voorstel is gedaan om deze reserve in te stellen. Kanttekening is gemaakt dat alleen bij noodzakelijke resultaatbestemmingen, een deel van het voordelige resultaat hiervoor kan worden bestemd. Restant van overtollige saldi zal ten gunste van deze reserve komen.
Voorstel	Afhankelijk van het genomen besluit op 8 november 2012, kan deze reserve worden ingevoerd.

Algemene reserve/overhevelingsreserve budgetten	
Stand per 31-12-2010	€ 1.107.585
Stand per 31-12-2011	€ 2.103.234
Portefeuillehouder	K.H. Smidt
Doelstelling en reden bestaan op dit moment	Budgetten die niet volledig worden benut in enig jaar, maar wel volgend jaar nodig zijn, lopen via deze overhevelingsreserve. Op deze wijze heeft het overhevelen van budgetten geen invloed op het rekeningsaldo.
Datum raadsbesluit	12 juni 2012 (deze reserve wordt jaarlijks opnieuw ingesteld)
Soort reserve	Bestemmingsreserve
Functie reserve	Dekkingsfunctie
Benodigd saldo	Afhankelijk van de over te hevelen budgetten
Dotatie/voeding	Budgetten lopend jaar
Onttrekking/aanwending	Budgetten volgende jaren
Rentesystematiek	Ten gunste van baten en lasten; vast percentage
Bijzonderheden	Geen
Voorstel	Niet van toepassing

Betonwand zwembad De Kerkvlecken in Havelte	
Stand per 31-12-2010	€ 0
Stand per 31-12-2011	€ 35.833
Portefeuillehouder	R. Martens
Doelstelling en reden bestaan op dit moment	De investering van € 25.000 heeft in 2011 plaatsgevonden, de kapitaallasten (rente en afschrijving) gaan met ingang van 2012 lopen. Deze bestemmingsreserve zou deze kapitaallasten moeten dekken, waardoor deze kosten geen invloed hebben op het resultaat na bestemming.
Datum raadsbesluit	25 januari 2011
Soort reserve	Bestemmingsreserve
Functie reserve	Dekkingsfunctie
Benodigd saldo	€ 35.833
Dotatie/voeding	Algemene reserve
Onttrekking/aanwending	Kapitaallasten betonwand zwembad; programma 7
Rentesystematiek	Ten gunste van baten en lasten; vast percentage
Bijzonderheden	In het raadsvoorstel van 25 januari 2011 is gebleken dat het overhellen van een betonwandsegment van het hoofdbad sterk is toegenomen. Het noodzakelijke herstel is uitgevoerd, waarna het bad in het voorjaar van 2011 weer in gebruik is genomen. Het bedrag van € 35.833 is toereikend om de afschrijving (€ 25.000) en de rente te dekken.
Voorstel	Niet van toepassing

Bouw gemeentehuis	
Stand per 31-12-2010	€ 9.735.623
Stand per 31-12-2011	€ 9.495.360
Portefeuillehouder	R. Jager
Doelstelling en reden bestaan op dit moment	Vanaf 1998 heeft de vorming van deze reserve plaatsgevonden. Naast een deel van de voordelige exploitatiesaldi, vond ook een jaarlijkse dotatie plaats ter hoogte van de gewenningsraming. Nu het gemeentehuis er staat, worden hieruit de kapitaallasten voor de komende 40 jaar op basis van een plan gedekt.
Datum raadsbesluit	1998
Soort reserve	Bestemmingsreserve
Functie reserve	Bestedingsfunctie
Benodigd saldo	Niet van toepassing
Dotatie/voeding	Niet meer van toepassing
Onttrekking/aanwending	Kapitaallasten gemeentehuis, kostenplaatsen
Rentesystematiek	Ten gunste van baten en lasten, vast percentage
Bijzonderheden	Niet van toepassing
Voorstel	Niet van toepassing

Algemene BTW-compensatiefonds – oude activa	
Stand per 31-12-2010	€ 403.675
Stand per 31-12-2011	€ 269.175
Portefeuillehouder	R. Jager
Doelstelling en reden bestaan op dit moment	Deze reserve is in 2003 gevormd uit de op grond van het BTW-compensatiefonds compensabele BTW. Dit dient ter nivellering van in oude activa begrepen BTW.
Datum raadsbesluit	2003
Soort reserve	Bestemmingsreserve
Functie reserve	Bestedingsfunctie
Benodigd saldo	Niet van toepassing
Dotatie/voeding	Niet van toepassing
Onttrekking/aanwending	Ten gunste van exploitatie, programma 10
Rentesystematiek	Ten gunste van baten en lasten, vast percentage
Bijzonderheden	Deze reserve loopt 10 jaar en zal met ingang van 2013 verdwijnen.
Voorstel	Bij het vaststellen van deze nota wordt voorgesteld om deze bestemmingsreserve uiterlijk 31-12-2013 te laten vervallen

Multifunctionele accommodatie Havelte (MFA)	
Stand per 31-12-2010	€ 1.772.132
Stand per 31-12-2011	€ 1.724.866
Portefeuillehouder	R. Jager
Doelstelling en reden bestaan op dit moment	Deze reserve is in 2005 gevormd door middel van een herbestemming van een deel van de algemene reserve grondexploitatie (bestaat nu niet meer), daarnaast zijn er nog bedragen toegevoegd uit de resultaatbestemming. De reserve is bestemd voor het gedeeltelijk afdekken van de kosten van vervanging van de openbare basisschool, het gymnastieklokaal en enkele andere ruimtes Havelte. Nu de MFA gereed is wordt een deel van de kapitaallasten voor de komende 40 jaar gedekt uit deze reserve. Dit gebeurt op basis van een plan.
Datum raadsbesluit	2005
Soort reserve	Bestemmingsreserve
Functie reserve	Bestedingsfunctie
Benodigd saldo	Niet van toepassing
Dotatie/voeding	Niet van toepassing
Onttrekking/aanwending	Kapitaallasten MFA, kostenplaatsen
Rentesystematiek	Ten gunste van baten en lasten, vast percentage
Bijzonderheden	Niet van toepassing
Voorstel	Niet van toepassing

Inrichting MFA Havelte	
Stand per 31-12-2010	€ 84.612
Stand per 31-12-2011	€ 76.920
Portefeuillehouder	R. Jager
Doelstelling en reden bestaan op dit moment	Deze reserve is in 2005 gevormd door middel van een herbestemming van een deel van de reserve gymnastieklokalen, alsmede uit de resultaatbestemming 2004. De reserve dient ter dekking van de aangeschafte inventaris voor de nieuwe MFA, onder ander voor de sportzaal.
Datum raadsbesluit	2005
Soort reserve	Bestemmingsreserve
Functie reserve	Bestedingsfunctie
Benodigd saldo	Niet van toepassing
Dotatie/voeding	Niet van toepassing
Onttrekking/aanwending	Jaarlijkse vrijval van € 7.692 per jaar voor een periode van 15 jaar, te beginnen in 2007.
Rentesystematiek	Ten gunste van baten en lasten, vast percentage
Bijzonderheden	Niet van toepassing
Voorstel	Niet van toepassing

Co-financiering Fonds	
Stand per 31-12-2010	€ 15.465
Stand per 31-12-2011	€ 39.637
Portefeuillehouder	A.M. Kleine Deters
Doelstelling en reden bestaan op dit moment	In 2003 is deze reserve gevormd met als doel de economische ontwikkeling van de gemeente Westerveld te stimuleren. Hiermee kunnen subsidie aanvragen worden ondersteund.
Datum raadsbesluit	2003
Soort reserve	Bestemmingsreserve
Functie reserve	Bestedingsfunctie
Benodigd saldo	€ 50.000
Dotatie/voeding	Uit de exploitatie
Onttrekking/aanwending	Naar de betreffende programma's in de exploitatie
Rentesystematiek	Ten gunste van baten en lasten, vast percentage
Bijzonderheden	In de Perspectiefnota 2012 is besloten deze reserve voor twee jaar (2013 en 2014) te continueren.
Voorstel	Niet van toepassing

Onderwijsachterstanden	
Stand per 31-12-2010	€ 37.126
Stand per 31-12-2011	€ 37.126
Portefeuillehouder	K.H. Smidt
Doelstelling en reden bestaan op dit moment	In het verleden is deze reserve ontstaan uit de jaarlijkse onderuitputting op de kosten van onderwijsbegeleiding. Deze is bestemd voor de bestrijding van onderwijsachterstanden.
Datum raadsbesluit	?
Soort reserve	Bestemmingsreserve
Functie reserve	Bestedingsfunctie
Benodigd saldo	Niet van toepassing
Dotatie/voeding	Niet van toepassing
Onttrekking/aanwending	Ter dekking van kosten uit programma 4 in het kader van onderwijsachterstanden
Rentesystematiek	Ten gunste van baten en lasten, vast percentage
Bijzonderheden	In de vorige nota reserves en voorzieningen is voorgesteld om deze reserve ultimo 2009 op te heffen. Tot op heden heeft deze opheffing niet plaats gevonden. De vakafdeling heeft aangegeven dat de functie van de reserve zoals deze in het verleden is bedoeld niet meer aanwezig is. Wel wordt gevraagd om deze reserve in stand te houden, dit in verband met de inkrimping van de bibliotheken en een mogelijkheid om deze reserve te benutten voor een leesfaciliteit op scholen.
Voorstel	Reserve hernoemen in "Onderwijskansen" en benutten voor een eenmalige bijdrage in een leesfaciliteit op scholen met als doel: leesbevordering en voorkomen taalachterstanden. Deze reserve kan per 31-12-2014 komen te vervallen.

Verplichtingen voormalig personeel	
Stand per 31-12-2010	€ 579.225
Stand per 31-12-2011	€ 507.486
Portefeuillehouder	H. Jager
Doelstelling en reden bestaan op dit moment	Reserve voor het afdekken van (aflopende) verplichtingen in het kader van wachtgeld en pensioenen.
Datum raadsbesluit	2005
Soort reserve	Bestemmingsreserve
Functie reserve	Bestedingfunctie
Benodigd saldo	Wordt berekend op basis van geactualiseerde berekeningen
Dotatie/voeding	Afhankelijk van de geactualiseerde berekeningen
Onttrekking/aanwending	Afhankelijk van de geactualiseerde berekeningen
Rentesystematiek	Ten gunste van baten en lasten, vast percentage
Bijzonderheden	Niet van toepassing
Voorstel	Niet van toepassing

Riolering	
Stand per 31-12-2010	€ 2.199.871
Stand per 31-12-2011	€ 2.988.438
Portefeuillehouder	R. Martens
Doelstelling en reden bestaan op dit moment	Ter egalisatie van de tarieven rioolheffing is vanaf 2000 een reserve gevormd.
Datum raadsbesluit	2000
Soort reserve	Bestemmingsreserve
Functie reserve	Egalisatiefunctie
Benodigd saldo	Afhankelijk van hetgeen opgesteld in het GRP
Dotatie/voeding	Overschotten uit het product riolering
Onttrekking/aanwending	Tekorten op het product riolering
Rentesystematiek	Ten gunste van baten en lasten, vast percentage
Bijzonderheden	Het laatst vastgestelde GRP loopt tot en met 2014, voor de periode daarna zal een nieuw GRP moeten worden vastgesteld. Afhankelijk van de uitkomsten van dit nieuwe GRP zal ook de hoogte van deze bestemmingsreserve worden beoordeeld. Vrijval van deze reserve mag niet ten gunste van de algemene middelen, alleen ter dekking van hogere uitgaven aan riolering.
Voorstel	Niet van toepassing

Verzelfstandiging OPO Westerveld	
Stand per 31-12-2010	€ 390.000
Stand per 31-12-2011	€ 180.000
Portefeuillehouder	K.H. Smidt
Doelstelling en reden bestaan op dit moment	Bij de verzelfstandiging van het openbaar primair onderwijs in de gemeente in 2009 is afgesproken dat er een gewenningsbijdrage zou worden verstrekt voor 5 jaar. Deze is voor het eerst verstrekt in 2009 en zal voor het laatst worden verstrekt in 2013.
Datum raadsbesluit	24 maart 2009
Soort reserve	Bestemmingsreserve
Functie reserve	Bestedingsfunctie
Benodigd saldo	Niet van toepassing
Dotatie/voeding	Niet van toepassing
Onttrekking/aanwending	Jaarlijks wordt een bedrag beschikbaar gesteld op basis van hetgeen is afgesproken in de overeenkomst waarin de verzelfstandiging is vastgelegd.
Rentesystematiek	Ten gunste van baten en lasten, vast percentage
Bijzonderheden	Zodra de uitkering in 2013 heeft plaatsgevonden is deze reserve nihil.
Voorstel	Bij het vaststellen van deze nota wordt voorgesteld om deze bestemmingsreserve uiterlijk 31-12-2013 te laten vervallen.

Huishoudelijk afval	
Stand per 31-12-2010	€ 248.018
Stand per 31-12-2011	€ 362.350
Portefeuillehouder	R. Martens
Doelstelling en reden bestaan op dit moment	Ter egalisatie van de tarieven voor afvalstoffenheffing is bij de jaarrekening over 2009 deze bestemmingsreserve gevormd. Hierdoor zullen de tarieven in de toekomst lager kunnen worden vastgesteld dan de kosten die voor die jaren moeten worden gemaakt. Wettelijk is vastgesteld dat de opbrengsten voor afval niet hoger mogen zijn dan de lasten en dat deze meeropbrengst ten gunste moet komen van de burger.
Datum raadsbesluit	1 juni 2010
Soort reserve	Bestemmingsreserve
Functie reserve	Egalisatiefunctie
Benodigd saldo	Niet van toepassing
Dotatie/voeding	Overschotten op het product afval
Onttrekking/aanwending	Verlaging of gelijk blijven van de tarieven, waardoor de tekorten op het product reiniging door deze reserve kan worden gedekt. Vrijval van deze reserve mag niet ten gunste van de algemene middelen, alleen ter dekking van hogere uitgaven aan afval.
Rentesystematiek	Ten gunste van baten en lasten, vast percentage
Bijzonderheden	Niet van toepassing
Voorstel	Niet van toepassing

Enmalige afschrijving	
Stand per 31-12-2010	€ 359.460
Stand per 31-12-2011	€ 619.710
Portefeuillehouder	K.H. Smidt
Doelstelling en reden bestaan op dit moment	De raad heeft op 12 november 2009 bij de behandeling van de 2 ^e bestuursrapportage besloten om een aantal benoemde activa eenmalig versneld af te schrijven, omdat hiermee de maatschappelijke activa in één keer ten laste van het resultaat worden gebracht. Hiermee werd dan al vooruitgelopen op een positief resultaat over 2009 (door de Essent gelden), waardoor de lasten in dit jaar en niet in de aankomende jaren komen. In het daarin opgenomen bedrag was geen rekening gehouden met vertraging in het opleveren van de nog lopende investeringen. Voor dit verschil is een bestemmingsreserve gevormd, zodat bij gereed komen van deze investeringen, deze alsnog ineens kunnen worden afgeschreven. Daarnaast wordt deze reserve benut, wanneer de raad besluit om een deel van de algemene reserve te bestemmen ten gunste van een investering, zoals bijvoorbeeld voor het project Hoofdpoort Holtingerveld. Op deze manier hoeft niet voor elke onttrekking uit de algemene reserve ten gunste van investeringen een nieuwe bestemmingsreserve te worden gevormd.
Datum raadsbesluit	24 maart 2009
Soort reserve	Bestemmingsreserve
Functie reserve	Bestedingsfunctie
Benodigd saldo	Niet van toepassing
Dotatie/voeding	Uit de algemene reserve
Onttrekking/aanwending	Kapitaallasten van maatschappelijke activa
Rentesystematiek	Ten gunste van baten en lasten, vast percentage
Bijzonderheden	Niet van toepassing
Voorstel	Niet van toepassing

Licht- en duisternisplan 2011-2020	
Stand per 31-12-2010	€ 0
Stand per 31-12-2011	€ 1.342.630
Portefeuillehouder	R. Martens
Doelstelling en reden bestaan op dit moment	Voor het uitvoeren van het Licht- en duisternisplan 2011-2020 is een bedrag uit de algemene reserve beschikbaar gesteld. De investeringen kunnen hier ten laste van worden gebracht. De geraamde besparingen komen ten gunste van deze reserve.
Datum raadsbesluit	1 maart 2011
Soort reserve	Bestemmingsreserve
Functie reserve	Egalisatiefunctie
Benodigd saldo	Niet van toepassing
Dotatie/voeding	Besparingen op energie en onderhoudskosten van de lichtmasten
Onttrekking/aanwending	Investeringen in nieuwe lichtmasten
Rentesystematiek	Ten gunste van baten en lasten, vast percentage
Bijzonderheden	Niet van toepassing
Voorstel	Niet van toepassing

Project dorpshuizen	
Stand per 31-12-2010	€ 0
Stand per 31-12-2011	€ 984.605
Portefeuillehouder	R. Martens
Doelstelling en reden bestaan op dit moment	Bij de 2 ^e bestuursrapportage 2011 is besloten om het restant van het beschikbare budget voor dorpshuizen bij de jaarrekening 2011 in een reserve te storten. Deze reserve is beschikbaar voor de begeleiding van de dorpshuizen naar zelfstandige dorpshuizen welke geen gemeentelijke bijdrage meer nodig hebben.
Datum raadsbesluit	10 november 2011
Soort reserve	Bestemmingsreserve
Functie reserve	Bestedingsfunctie
Benodigd saldo	Er zal niet meer beschikbaar komen, het saldo moet toereikend zijn
Dotatie/voeding	Niet van toepassing
Onttrekking/aanwending	Vanuit de exploitatie worden bedragen beschikbaar gesteld, welke worden gedekt door deze reserve.
Rentesystematiek	Ten gunste van baten en lasten, vast percentage
Bijzonderheden	Niet van toepassing
Voorstel	Niet van toepassing

Bijlage 2 Toelichting op de huidige voorzieningen

Grondexploitatie	
Stand per 31-12-2010	€ 1.575.053
Stand per 31-12-2011	€ 2.368.093
Portefeuillehouder	K.H. Smidt
Doelstelling en reden bestaan op dit moment	Ter dekking van de niet positieve uitkomsten van de grondexploitaties en om de boekwaarden van nog niet in exploitatie genomen gronden af te waarderen naar economische waarden. De berekening hiervan vindt plaats op basis van actuele grondexploitatieberekeningen. Verliezen worden meteen genomen en winsten pas wanneer ze worden gerealiseerd. Deze voorziening wordt opgenomen ter dekking van het risico.
Soort voorziening	Bestaande risico's
Benodigd saldo	Afhankelijk van de grondexploitatie
Dotatie/voeding	Vanuit programma 9
Onttrekking/aanwending	Ten gunste van programma 9
Rentesystematiek	Ten gunste van baten en lasten, vast percentage
Bijzonderheden	Jaarlijks vindt bij de begroting en bij de jaarrekening een herberekening plaats
Voorstel	Niet van toepassing

Meerjarenonderhoud gebouwen	
Stand per 31-12-2010	€ 777.873
Stand per 31-12-2011	€ 1.006.984
Portefeuillehouder	K.H. Smidt
Doelstelling en reden bestaan op dit moment	Deze voorziening is gevormd ter egalisatie van de kosten voor het (groot)onderhoud van de gemeentelijke gebouwen. De totale kosten zijn gebaseerd op een plan voor de komende 30 jaar. Dit plan wordt eens in de drie jaar herzien.
Soort voorziening	Egalisatievoorziening
Benodigd saldo	Afhankelijk van het onderhoudsplan
Dotatie/voeding	Vanuit de diverse programma's welke een gebouw hebben
Onttrekking/aanwending	Gemaakte kosten in het kader van het onderhoudsplan
Rentesystematiek	Ten gunste van baten en lasten, vast percentage
Bijzonderheden	De onttrekking vanuit de voorziening verloopt niet rechtstreeks, maar via een dekkingsrekening op het betreffende product. In 2013 zal de driejaarlijkse herziening weer plaatsvinden.
Voorstel	Niet van toepassing

Groot onderhoud wegen	
Stand per 31-12-2010	€ 666.332
Stand per 31-12-2011	€ 6.932.748
Portefeuillehouder	R. Martens
Doelstelling en reden bestaan op dit moment	Deze voorziening is gevormd ter egalisatie van de kosten voor het (groot)onderhoud en achterstallig onderhoud van de wegen binnen het gebied van de gemeente. Voor dit onderhoud is een plan opgesteld, dat eens per 2 jaar wordt herzien.
Soort voorziening	Egalisatievoorziening
Benodigd saldo	Afhankelijk van het onderhoudsplan
Dotatie/voeding	Een eenmalige storting vanuit de algemene reserve in 2011 en daarnaast een jaarlijkse dotatie vanuit programma 3
Onttrekking/aanwending	Gemaakte kosten in het kader van het onderhoudsplan
Rentesystematiek	Ten gunste van baten en lasten, vast percentage
Bijzonderheden	De onttrekking vanuit de voorziening verloopt niet rechtstreeks, maar via een dekkingsrekening op het betreffende product.
Voorstel	Niet van toepassing